

Till en av de Aderton i Svenska Akademien m.m.

Doktor Sven Hedin.

Käre vän.

I Aftonbladet för den 16 ds. finner jag i en intervju med Dig, på tal om vad som gjorts i Tyskland för att bekämpa arbetslösheten även följande uttalande:

"De, som icke arbeta äro endast asociala element, sjuka och gamla .... o.s.v."

Jag vet ej om Dina ord riktigt återgivits i tidningen, men, om så är fallet, hoppas jag att Du ej tar illa upp, om jag tillåter mig att erinra om att det i Tyskland av idag finnes en stor grupp arbetslösa och arbetsvilliga, som icke på något vis förtjuna beteckningen asocial, men vilka dock sakna arbete, ja t.o.m. sakna varje utsikt att någonsin erhålla arbete inom det egna landet. Det är möjligt att det ej upptagas på någondera sidan i statistiken - därom vet jag intet - men att de finnas, därom har jag en rikhaltig personlig kannedom. Att säga hur stor denna folkgrupp är, kan jag ej, men av de fall på olika håll, som jag personligen känner, skulle jag vara benägen att antaga att den är stor nog att den verkligen kan influera i oberättigat gynnsam riktning. Vare härmed hur som helst, jag har ingen önskan alls att förhållandena i Tredje Riket skola vara sämre eller utmålas sämre än de äro. Avsikten med dessa rader är endast, att be Dig att icke låta dessa stackars människor till allt vad de fått utstå och alltjämt utstå, även få lida den smäleken att av en opartisk iakttagare av Din höga kaliber inräknas bland de asocialas skara.

Jag syftar, som Du nog förstår, på de s.k. icke-arierna, de tyska hel, halv och kvartsjudarna och jag tänker alldeles särskilt på de unga bland dem, för vilka varje framtidsöjlighet är stängd. Jag behöver väl ej för Dig skildra den hopplösa ställning de befinna sig i, de av dem, som ej hållas inom koncentrationslägrens stängsel, eller rent av under sin vistelse där, blivit fysiskt och psykiskt urständsatte att fortsätta ett normalt liv? Jag känner av egen erfarenhet några av dessa fall, men vad de gått igenom kan man ej ens berätta. Ej heller behöver jag väl erinra om det helvete som barnen ha att genomgå i de skolor, dit de ännu äga tillträde? Om hur de utsättas för daglig skymf och misshandel av lärarna och de av dem upphetsade kamraterna? En för alla stackars icke-ariska ungar hemsk förberedelse till en hopplös framtid.

Varför ge de sig ej iväg från Tyskland. Ja, vart skola de taga vägen? Vilket land tar emot en flyktig tysk jude? - viest ej om han saknar pengar. Du bör väl knappast ha kunnat undgå att se ett plakat, som jag såg på en kort genomresa: en naken judegubbe: "So sollen die Juden aus Deutschland verjagt werden!" Framför allt dock, vem vill frivilligt gå i landflykt? De ledande i Tyskland må hitta på vad de vilja, den stora mängden av tyska hel- halv och kvartsjudar är lika mycket tyskar, som de vilka nu förneka dem, ej blott existensberättiganden men t.o.m. medborgarskap. Det är med avsikt som jag uttrycker mig i denna ordningsföljd: det mest smärtsamma av allt för de icke-ariet från Tyskland, som jag talat med, har varit att de förnekats rätten att vara tyskar. Skulle någon av oss känna på annat sätt, om vi förnekades medborgarskap i vårt eget land, det land som våra fäder bebott och hjälpt att bygga upp, det land som vi äro beredda att lämna varje offer.

Den som tar sitt parti i en revolutionär tid må få stå sitt kast. Men, de tyskar icke-ariernas stora massa ha i ord och i handling lämnat fullständiga bevis för nationella inställning, sin önskan och förmåga ej att riva ned, men att bygga upp. Nu stå de orättfärdigt berövade allt som gör livet värt att leva och över allt mötta av den grymaste oföretäelse. Hur oerhört värdefullt vore det ej för dem att få det moraliska stöd som ett uttalande till deras förmån skulle betyda, om det kom från en, som omöjligt kan stämplas som den där uttalar sig av avoghet mot Tyskland.

Du läses av gammal och ung. Vad Du säger fastes berättigat avseende vid både här och i Tyskland. Det är därför, käre Sven, och därför att jag känner Ditt goda och rättfärdiga sinne, som jag vågat rikta denna vädjan till Dig.

Din mycket tillgivne vän

Olle